

University of Mumbai

मुंबई विद्यापीठ
दूर व मुक्त
अध्ययन संस्था

INSTITUTE OF DISTANCE
AND OPEN LEARNING (IDOL)

SECOND HALF 2019

PROGRAMME OF THE FIRST YEAR B. A.
(THREE YEAR DEGREE COURSE) EXAMINATION

Candidates for the above examination are requested to be present at their respective place of the examination fifteen minutes before starting of the First paper and ten minutes of each subsequent paper.

THEY ARE FORBIDDEN TO TAKE ANY BOOK, PAPER OR MOBILE PHONE INTO THE EXAMINATION HALL.

Seat numbers and places of examination will be announced on the **Notice Board** of the Institute of Distance and Open Learning and **Internet Website** <http://mu.ac.in/portal/distance-open-learning/> four days prior to the date of commencement of the examination.

Smoking is strictly prohibited in the examination hall.

The written examination will be conducted in the following order :-

DAYS & DATES	TIME	SUBJECT
Thursday, 28 th November, 2019	02: 30 p.m. to 05: 30 p.m.	<u>Communication Skills in English</u>
Friday, 29 th November, 2019	02: 30 p.m. to 05: 30 p.m.	<u>Languages (Compulsory)</u> <u>Marathi</u> <u>Urdu</u> (Old & Revised) <u>Hindi</u> <u>French</u> (Old & Revised)
Monday, 2 nd December, 2019	02: 30 p.m. to 05: 30 p.m.	<u>Foundation Course-Paper-I</u>
Tuesday, 3 rd December, 2019	02: 30 p.m. to 05: 30 p.m.	<u>English Literature- Paper – I</u> Introduction to Literature (Old & Rev.) <u>Marathi Literature -Paper-I</u> <u>Urdu Literature -Paper-I</u> (Old & Rev.) <u>Hindi Literature -Paper-I</u> <u>Philosophy-Paper-I</u> Moral Philosophy <u>Psychology-Paper-I</u> General Psychology (Old) Fundamentals of Psychology (Revised) <u>Economics-Paper-I</u> Economic Theory

डॉ. शंकर दयाल शर्मा भवन, विद्यानगरी, सांताक्रुझ (पूर्व), मुंबई - ४०० ०९८.
Dr. Shankar Dayal Sharma Bhavan, Vidyanagari, Sanataacruz (East), Mumbai - 400 098.

University of Mumbai

मुंबई विद्यापीठ
दूर व मुक्त
अध्ययन संस्था

INSTITUTE OF DISTANCE
AND OPEN LEARNING (IDOL)

:: 2 ::

Tuesday,
3rd December, 2019

02: 30 p.m. to 05: 30 p.m.

History Paper-I

History of Modern Maharashtra
(1848 to 1960) (Old)

History of Modern India
(1857 to 1947) (Revised)

Sociology Paper-I

Foundation of Sociology

Political Science-Paper-I

Introduction to Politics

Geography Paper - I

Physical Geography

Commerce-Paper-I

Introduction to Commerce

Rural Development-Paper-I

Introduction to Rural Development

Wednesday,
4th December, 2019

02: 30 p.m. to 05: 30 p.m.

Marathi Literature -Paper-I

Urdu Literature -Paper-I

(Old & Rev.)

Hindi Literature -Paper-I

Philosophy-Paper-I

Moral Philosophy

Psychology-Paper-I

General Psychology (Old)

Fundamentals of Psychology (Revised)

Economics-Paper-I

Economic Theory

History Paper-I

History of Modern Maharashtra
(1848 to 1960) (Old)

History of Modern India
(1857 to 1947) (Revised)

Sociology Paper-I

Foundation of Sociology

Political Science-Paper-I

Introduction to Politics

Geography Paper - I

Physical Geography

Commerce-Paper-I

Introduction to Commerce

Rural Development-Paper-I

Introduction to Rural Development

University of Mumbai

मुंबई विद्यापीठ
दूर व मुक्त
अध्ययन संस्था

INSTITUTE OF DISTANCE
AND OPEN LEARNING (IDOL)

:: 3 ::

Thursday,
5th December, 2019

02: 30 p.m. to 05: 30 p.m.

Marathi Literature -Paper-I

Urdu Literature -Paper-I

(Old & Rev.)

Hindi Literature -Paper-I

Philosophy-Paper-I

Moral Philosophy

Psychology-Paper-I

General Psychology (Old)

Fundamentals of Psychology (Revised)

Economics-Paper-I

Economic Theory

History Paper-I

History of Modern Maharashtra

(1848 to 1960) (Old)

History of Modern India

(1857 to 1947) (Revised)

Sociology Paper-I

Foundation of Sociology

Political Science-Paper-I

Introduction to Politics

Geography Paper - I

Physical Geography

Commerce-Paper-I

Introduction to Commerce

Rural Development-Paper-I

Introduction to Rural Development

Education Paper-I

Introduction to Education

Mumbai – 400 098.

Date: 14th Oct 2019

K. Laghate

14th Oct 2019

(Dr. Kavita Laghate)

Professor-cum-Director

**N.B.:- IF ANY CORRECTION / ADDITION / DELETION ETC. IN THE ABOVE
PROGRAMME KINDLY COMMUNICATE WITHIN FIFTEEN DAYS FROM DATE
OF RECEIPT OF THIS PROGRAMME.**

डॉ. शंकर दयाल शर्मा भवन, विद्यानगरी, सांताक्रुझ (पूर्व), मुंबई - ४०० ०९८.

Dr. Shankar Dayal Sharma Bhavan, Vidyanagari, Sanatacruz (East), Mumbai – 400 098.

मुंबई विद्यापीठ
दूर व मुक्त
अध्ययन संस्था

INSTITUTE OF DISTANCE
AND OPEN LEARNING (IDOL)

**Most important instructions for the students of F.Y.B.A., November, 2019
regarding how to read & understand the exam time table**

From this academic year onwards the examination of F.Y.B.A. will be conducted in only one session (evening session) because of this students will be appearing only one paper in one day. For this there are some changes made in the time table as follows :-

1. The compulsory papers & the applied component papers will be conducted on the independent days and will be applicable to all the students.
2. The optional subjects are given the subject codes starting from the lowest and ending with the highest code in ascending order.

For example,

If a student has opted for Marathi Literature, Economics and Sociology, his/her examinations shall be held as follows:-

Marathi Literature – 3rd December, 2019, Economics – 4th December, 2019 and Sociology – 5th December, 2019, because the subject codes of Marathi Literature is 23, Economics is 44 and Sociology is 46.

The time table will also be made available on the student's hall tickets which they will receive before four days of commencement of the examination.

... 1/-

मुंबई विद्यापीठ
दूर व मुक्त
अध्ययन संस्था

INSTITUTE OF DISTANCE
AND OPEN LEARNING (IDOL)

... 2 ...

The List of paper code is given below :-

Subject Code	SUBJECTS
00	Communication skills in English
01	Marathi
05	Urdu
06	Hindi
08	Sanskrit
14	French
21	Foundation Course
22	English Literature
23	Marathi Literature
27	Urdu Literature
28	Hindi Literature
30	Sanskrit Literature
36	French Literature
42	Philosophy
43	Psychology
44	Economics
45	History
46	Sociology
47	Political Science
51	Geography
52	Ancient Indian Culture
54	Commerce
57	Rural Development
64	Education

Note :- The students who are appearing in the T.Y.B.A. examination and their exams of F.Y.B.A. and S.Y.B.A. clash with T.Y.B.A. are hereby informed to contact Assistant Registrar, Examination Section, IDOL immediately.

K. Laghate
16th Oct 2019

(Dr. Kavita Laghate)
Professor-cum-Director

मुंबई विद्यापीठ
दूर व मुक्त
अध्ययन संस्था

INSTITUTE OF DISTANCE
AND OPEN LEARNING (IDOL)

प्रथम वर्ष कला शाखेच्या अभ्यासक्रमाचे नोव्हेंबर, २०१९ पासून होणाऱ्या परीक्षेचे वेळापत्रक विद्यार्थ्यांनी कसे वाचावे याबाबतची महत्वाची सुचना

शैक्षणिक वर्ष २०१८-१९ पासून प्रथम वर्ष कला शाखेच्या परीक्षा एकाच सत्रात आयोजित करण्यात आल्या आहेत. त्यासाठी वेळापत्रकात बदल करण्यात आलेले आहेत ते पुढीलप्रमाणे :-

१. अनिवार्य आणि ऐच्छिक विषयांची परीक्षा स्वतंत्र दिवशी असतील आणि ते सर्व विद्यार्थ्यांसाठी अनिवार्य असेल.
२. ऐच्छिक विषयांची सुरुवात सर्वात कमी कोड पासून होईल आणि उच्च कोडनुसार चढत्याक्रमाने समाप्त केले जातील.

उदाहरणार्थ,

जर एखाद्या विद्यार्थ्याने ऐच्छिक विषयांपैकी मराठी साहित्य, अर्थशास्त्र आणि समाजशास्त्र असे विषय निवडले असतील अशा विद्यार्थ्यांनी पुढीलप्रमाणे परीक्षा देण्यात यावी.

मराठी साहित्य ३ डिसेंबर, २०१९, अर्थशास्त्र ४ डिसेंबर, २०१९ आणि समाजशास्त्र ५ डिसेंबर, २०१९ असे वेळापत्र वाचण्यात यावे कारण मराठी साहित्य विषयाचा पेपर कोड २३, अर्थशास्त्र विषयाचा पेपर कोड ४४ आणि समाजशास्त्र विषयाचा पेपर कोड ४६ आहे.

विद्यार्थ्यांना परीक्षेच्या ४ दिवस आधी परीक्षा प्रवेश पत्र (Hall Ticket) उपलब्ध करून देण्यात येतील आणि त्यावर परीक्षेचे वेळापत्रक वरिल दिलेल्या उदाहरणाप्रमाणे नमुद करण्यात येईल..

... १/-

University of Mumbai

मुंबई विद्यापीठ
दूर व मुक्त
अध्ययन संस्था

INSTITUTE OF DISTANCE
AND OPEN LEARNING (IDOL)

... २ ...

विषयांच्या पेपर कोडची यादी पुढिलप्रमाणे :-

पेपर कोड	विषय	SUBJECTS
००	इंग्रजी विषयातील संप्रेषण कौशल्य	Communication skills in English
०१	मराठी	Marathi
०५	उर्दू	Urdu
०६	हिंदी	Hindi
०८	संस्कृत	Sanskrit
१४	फ्रेंच	French
२१	पायाभुत अभ्यासक्रम	Foundation Course
२२	इंग्रजी साहित्य	English Literature
२३	मराठी साहित्य	Marathi Literature
२७	उर्दू साहित्य	Urdu Literature
२८	हिंदी साहित्य	Hindi Literature
३०	संस्कृत साहित्य	Sanskrit Literature
३६	फ्रेंच साहित्य	French Literature
४२	तत्वज्ञान	Philosophy
४३	मानसशास्त्र	Psychology
४४	अर्थशास्त्र	Economics
४५	इतिहास	History
४६	समाजशास्त्र	Sociology
४७	राज्यशास्त्र	Political Science
५१	भुगोल	Geography
५२	प्राचीन भारतीय संस्कृती	Ancient Indian Culture
५४	वाणिज्य	Commerce
५७	ग्रामिण विकास	Rural Development
६४	शिक्षणशास्त्र	Education

टीप :- काही विद्यार्थ्यांची परीक्षा सदर वेळापत्रकाच्या अनुषंगाने तसेच चक्राव्यतिरिक्त (वर नमुद केलेल्याप्रमाणे) तृतीय वर्ष कला शाखेची परीक्षा देत असतील आणि/किंवा प्रथम वर्ष कला तसेच द्वितीय वर्ष कला शाखेची एकाच दिवशी दोन किंवा अधिक विषयांची परीक्षा असल्यास परीक्षा प्रवेश पत्र (Hall Ticket) प्राप्त झाल्यानंतर सहायक कुलसचिव, परीक्षा विभाग, रूम नं. २११, दूर व मुक्त अध्ययन संस्था यांच्याकडे त्वरित संपर्क साधावा.

K. A. Ghale
16th Oct 2019

(डॉ. कविता लघाटे)
(प्राध्यापक-नि-संचालक)

डॉ. शंकर दयाल शर्मा भवन, विद्यानगरी, सांताक्रुझ (पूर्व), मुंबई - ४०० ०९८.
Dr. Shankar Dayal Sharma Bhavan, Vidyanagari, Sanataacruz (East), Mumbai - 400 098.